

„Soča“ izhaja vsak petek in volja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.
Pol leta „ 2.
Četrt leta „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 4 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nanski ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vredništvu naročnina pa opravniku „Soča“, š. g. Andreju Tabaj-u Via Canonica, N. 8 v Št. Roku v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi na se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravištvu.

Vabilo na naročbo.

Ker se bliža konec prvega poluleття, vabimo gg. naročnike, katerim sedaj naročba poteče, naj blagovolijo kaj ponoviti naročbo, da ne nastanejo neredi pri odpošiljanju lista; oni naročniki pa, ki nam na naročnini kaj dolžujejo, naj blagovolje svoj dolg poravnati.

Prijatelje našega lista tudi prosimo, naj delajo in si prizadevajo, da nam pridobijo tudi novih naročnikov.

Opravništvo „Soča“

Zunanja politika avstrijska nasproti Srbiji.

V političnem pregledu zadnje „Soče“ smo objavili govor katerega je imel minister za zunanje zadeve, grof Kalnoky, v finančnem odseku avstrijske delegacije dne 9. tek. meseca gledè političnega odnosa med Avstrijo in Srbijo. Iz govora je razvidno, da je postal ta odnos, od kar se je kralj Milan vladanju odpovedal in vodi politiko Srbije regentstvo v imenu še maloletnega kralja Aleksandra, manj prijazen, nego je bil prije za kralja Milana.

V spominu je gotovo še našim čitateljem, da so bile v tisti dobi razmere med Avstrijo in Srbijo tako prijazne, da je bila prav Avstrija, ki je Bolgarom, ko so bili ti v srbsko-bolgarski vojski v bitki pri Slivnici premagali

armado srbsko, je nazaj potisnil in ostali zmagovalni v vseh naslednjih bitkah, ter stali že skoraj pred durmi Belgrada, zapovedala da se imajo vstaviti in z vojsko dalje v Srbijo ne lomiti, ker drugače bi prišla Avstrija Srbiji na pomoč. Bolgari so se besedi, katere je tako odločno govoril avstrijski poslanik v Belgradu prestrašili, sklenili mir, in Srbija ni niti za ped zemlje zgubila. Ker je tako Avstrija rešila Srbijo pred polomom, bi bilo le pričakovati, da bode Srbija vže iz hvalečnosti na le ohranila dosedanja prijaznost do Avstrije, marveč to prijaznost še bolj vtrdila in Avstrije se še tesnejše oklenila. Zgodilo se je pa prav narobe; kralj Milan zgubil je bil zarad zakonske ločitve od svoje soproge, kraljice Natalije, katera je bila pri srbskem ljudstvu jako priljubljena, v Srbiji vso ljubezen in vse zaupanje srbskega ljudstva. Vsled te napetosti med kraljem in narodom je bil postal položaj na Srbskem celò nevaren za obstanek dinastije Obrenovičev. Da bi rešil prestol svojemu sinu Aleksandru, odpovedal se je kralj Milan prestolu in postavil svojemu nasledniku, komaj 12 let staremu sinu regentstvo, obstoječe iz treh spretnih in zanesljivih mož. Načelnik regentstva je staro znani srbski politik Ivan Ristič, kateri je bil že ud onega regentstva, katero je bilo imenovano po umoru kneza Mihaela in vladalo Srbijo, dokler ni bil postal polnoleten knez Milan.

To regentstvo je bilo sicer izjavilo in zagotovilo c. k. avstrijski vladi — kakor zatrjuje minister Kalnoky — da se ne bo nič spremenilo gledè prijaznega o'nošaja nasproti Avstriji; ali razmere, v katerih se živi, so čestokrat močnejše nego volja vladarjev.

Na Srbijo poskušati od nekaj pridobiti izključiven vpliv Rusija in Avstrija, in sedaj se posreči to doseči Rusiji, sedaj pa Avstriji. Pri tem vpliva mnogo tudi veroizpovedanje; ker so pa Serbi staroverci, nagibajo se bolj na rusko stran, ker Rusija je staroverska. Kolovodja ruske stranke na Srbskem bil je svoje dni pod kraljem Milanom nadškof Belogradski Mihael, a njega je bil Milan odstavil. Ta se je bil na to podal v Rusijo in je od tod delal propagando za Rusijo. Regentstvo je komaj nastopilo in vže je poklicalo Mihaela sopot v Srbijo in mu sopot podelilo prešnje mesto nadškofa. Ta čin od strani regentstva je bil prvi, ki je vzbudil v Avstriji neko nezaupnost in vsled katerega je nastala neka naravna mržnja med Avstrijo in Srbijo. A to ni bilo še zadosti. Za tem pride še popolni prevrat v zastopstvu ljudstva, v srbski skupščini, v kateri so dobili po novih volitvah nasprotniki kralja Milana in njegove politike ogromno večino. Pašič, ki je bil pod Kraljem Milanom iz Srbije prognan, postal je celò predsednik skupščine, kar je moralo gotovo še pomnožiti nezaupanje in mržnjo Avstrije do Srbije. To mržnjo je pa še bolj množilo srbsko častnikarstvo, katero naravnost simpatizuje z Rusijo. Posledica vsega tega je znani govor ministra Kalnoky-a v finančnem odseku avstrijske delegacije. Reč je prišla do vrhunca, ko je avstrijska vlada prepovedala vvaževanje srbskih svinj v Avstrijo zarad preteče kužne bolezni, ter zapovedala, da se imajo svinjske čede srbske natančno preiskati in na meji zavrniti če se najde vmes le kako bolno svinjče.

Znano je, da je na Ogerskem blizo Bu-

LISTEK.

Črtice o popotovanji v sv. dežele.

(Dalje).

V dobri uri dosežemo močvirno planjavo Akko (Ascalon), dalej čez neko goro pridemo na obširni travnik Esdraelon, ki je gotovo 50 krat večji od štanderških rojic. Na tolikem prostoru prelilo se je v vojskah nezmirne krvi tako, da cvetlice večinoma cvetejo kakor da bi bile s krvjo pobarvane. Tudi terdijo Beduini, ki se vedno blizo omenjene planjave klatijo, da tam v ponočnih urah vedno duhovi strašijo.

Po deset urnem potovanji po s'abih poteh se bližamo Nazaretu. Pred mestom, ob nekem vodnjaku nas čaka P. Gottfried (Bogomir) Schilling, duhovni pastir (Curato latino) v Nazaretu in pa mladi duhovčen Maronit. Ob 4. uri vgladamo najprvo ono preljubljeno mestice. Vsi se odkrijemo in vsakteri zamaknjen in prešinjen od nekega nadzemeljskega čuta moli eno, tudi več „Češčena si Marija“ tam, kjer je bil Angel v prvo Marijo pozdravljaj. Naravno v Cerkev jo krenemo ter se pridružimo procesiji, ki se vsakdan ob tej uri tam opravlja.

Vernivši se iz cerkve pridemo v Hospic, lepo stanovanje ki ima Altano, iz ktere smo imeli krasen razgled na vse strani tako idiličnega Nazareta. Najprej se oko vstavi na nekem griču s prav lično cerkvico. Bila je ta v vedni spomin sezidana, da je Marija Mati Jezusova, ko so bili Sina iz tempeljana

zgnali z namenom, da bi ga v stranšanski propad pahnil, dospela prežalostna in objakana do pol poti, naprej ni mogla, tresla se je na istem mestu. Zato se tudi kliče oni grič „Gora trepetanja“ (monte del tremore).

Bila je vže osma na večer; stopi z menoj v Cerkev oznanjenja, videl bodeč po sredi dve verstki mož, eno proti drugi obrnjeno. Skoraj pošaston pogled teh dvajset čudoreznih obrazov, v prav pičlo razsvetljenem sv. kraju, začenja človeka groziti. Pogum se ti verne ko vidiš precej namen sv. shoda. Za velikimi in zaprtimi durmi vgladaš mizo, pri kateri sedi častitljivi P. Gottfried. Koj se zaveš, da mora biti važno delo, za ktero so se ti ljudje zbrali. Bil je postni čas. Oni ljudje so bili udje III. r. sv. Frančiška, ki so se znidli, kakor vedno v postu, trikrat na teden, da opravijo posebno pobožnost na čast 7 žalosti Marije D. V sredi te družbe stoji velik svečnik s 7 svetilnicami; na strani sloni na steni velik lesen križ. Poleg svečnika pri mizi sedi čovek (Araboc), ki po Arabsko nekoliko časa bere. Ko preneha brati stopi naprej eden iz omenjenih mož, za njim drugi i. t. d. in izvrši neko simbolično opravilo, med tem ko drugi 10 „Ave M.“ molijo. Tako postavim, gre eden z odprtimi rokami k votlini, v kterej je stala hišica Matere božje, ki se sedaj v Loretu znajde. Drugega zvežejo k steburu. Tretji vzame križ na se, ter ga nosi z poderto hojo okoli od enega do drugega, katerih vsak na kolena pade ter noge poljubi i. t. d. Vse to sv. opravilo je jako ginljivo in za marsikaterega tudi zelo poduđljivo. Na peto stacijo vstaneta dva na enkrat. Ti poljubijo

vodniku te pobožnosti roko, drugim pa noge in lica. Na šestu berilo stopita dva pred družtvo, ki vsakemu iz tamkej zbranih mrtvaško glavo in božje razpelo ponudita.

Kadar dosepejo do 7. me stopnje (štrofe), se veržejo vsi na obraz. Naj lepši red je pri tem, za nas čudnem sv. opravilu. Tisti, ki stoji prvi v versti, ktereга načelnika III. reda spoštujejo, odloči njega ki ima aveto opravilo izpeljevati. Vse to se izvršuje od obeh strani jako z natančnostjo, posebno če vidiš, kako vsakteri pri odhodu iz svoje vrste in pri vernitvi tako lepo in pobožno to tal poklekne. To bi bilo lahko poduđljivo za marsikaterega kateri se toliko pripogne, da bi se moralo misliti temu so v kolenih žile zarasle, ali otrpnele.

Še nekaj o sklepu navedenega sv. opravila. O-trok, Arabec 12 — 13 letni stopi na sredo pred sv. križ in govori od Kristusovega terpljenja tako ginljivo, da vse navzoče (arab.) do solz gane. Fantiča ki je tisti večer govoril s toliko gorečnostjo in sočutnostjo o Kristusu sem drugi dan ime! priložnost, osebno videti in z njim nekatere besede po arabsko govoriti, kakor zamaknjen je neke besede ponovil o Kristusu in njegovem terpljenju.

Ta deček je bil poprej arabski mohomedanec in malo poprej krščan. Tako se je ljubezen bolj in bolj razvijala, vnela in vžgala mlado kršč. srce; na podlagi kršč. vere je fantič izvrševal vsa svoja dela, ki mu je pokorščina nalagala. Tu veljajo Kristusove besede: „veselje moje je biti med takimi otroci.“ Taki so v resnici otroci, katerih bode gotovo ne-ško kraljestvo. Po tako ginljivi pridigi črnega

dimpešte v Kebanji (po nemški Steinbruh) največji stalni svinjski terg; tam so napravljene posebni hlevi za 200.000 pitanih prešičev ali svinj; tje zahajajo kupci iz vseh severnih dežel, sosebno iz Nemčije. Srbija pa ima in prireduje na svojih širnih dobrih preobilno prasev, katere v Avstrijo in od tod v Nemčijo prodaja, in dobiva od njih velike svote denarjev; zategadel mora skrbeti, da se jej pot v Avstrijo ne zapre.

Serbska vlada je koj razumela, kam merijo Kalnoky-eve besede in se je požurila na to koj dati avstrijski vladi pojasniti, s katerimi se skuša opravičiti. To je storila v posebnem spisu, kojega je izročil novi serbski poslanec Simič grofu Kalnoky-u. V tem spisu ono zopet zagotavlja, da hoče gojiti resno prijazne odnosaše proti Avstriji, in da ne more biti odgovorna za to, kar pišejo radikalni časniki, katerih ne more brzdati, ko ima in vživa časnikarstvo absolutno svobodo; minister Kalnoky mu je odgovoril da pričakuje da bo serbska vlada ta zagotovila prijaznosti do Avstrije pokazala tudi z dejanji.

Serbski poslanec Simič je bil sprejet dne 12. tek. m. v slovesni avdijenci od našega presvitlega cesarja da je izročil Nj. Veličanstvu pooblastilo; pri tej priliki je tudi on še osebno zagotavljal, da ima serbsko regentstvo in serbsko ministerstvo najboljšo mišljenje in naj boljše voljo gojiti resno in odkritosrčno najprijaznejše odnosaše nasproti Avstriji; naš blagodušni vladar so mu tudi zagotovili v najprijaznejših besedah, da želijo in upajo največji napredek in razvitek samostalne (neodvisne) Srbije. Pričakovati in upati toraj je, da se bodo razmere med Avstrijo in Srbijo zopet obrnile na bolje in dospete zopet do prejšnje prijaznosti, katera bo gotovo Srbiji le koristila.

Avstrija pa mora na to delati, da zadobi zopet prejšnji vpliv na Srbijo. Ta vpliv ne sega dalje, kakor da so med obema državama odnosaši prijazni; Avstrija ne namerava po nikakem samostalnosti Srbije mejiti; na drugo stran pa Avstriji tudi ne more biti ljubo, če se po časopisih šunta serbsko ljudstvo proti njej, in če se še zanaša to vznemirjenje med ljudstvo v Bosni in Hercegovini, za kateri dve deželi Avstrija prav po očetovsko skrbi, in velike svote denarja žrtvuje.

apostoljna, prinesejo rakev, mrtvaški prt in svečo za vsakega uda te skrivnostne družbe. Sveče sežvežejo, poje se „Ave Maria stella“, „dies irae.“ S tem se sklone to cerkveno opravilo. Frančiškan P. Gottfried meni, da take šega se vže čez 100 let opravljajo, ki se zdijo res nekoliko prenazorne, pa njih bistveni zapovedek so oo. Franč. tako lahko in polagoma predručili, da je vse kar o navedenih večernih shodih izvršujejo čista resnica in prava pobožnost.

Iz gorej navedenih cerkvenih opravil bodeš dragi prijatelj, razumel kako da oo. Frančiškani take čudne šega celo podpirajo. Vidiš, to storè iz prav imenitnega in sv. namena. Oni hočejo s temi šegami prikrijevati, kakor da bi bili ti njih gojenci vže pokristjanjeni in tako izogniti se hudim kaznim. Vedeti moraš, da tisti, ki so sedaj pod vodstvom Frančiškanov, so se po božji, izvanredni milosti iz mohamedanstva pokristijanili, kar se prav redko godi, posebno sedaj ko muslimska vlada grozne kazni žuga in navadno v smrt obsodi tiste, ki bi se le predrznili mohamedanca krstiti. Frančiškani, ki se žrtvujejo za zveličanje tudi takih, jih sprejmejo v šolo zgodaj s pogojem da se učijo vse, kar se v njih šoli podučuje. Poduk v šoli je popolnoma prost. Tam so dolžni taki dečki se učiti vse predmete prepisane v takem frančefkanskem zavodu, tedaj tudi verstvo. Tako se godi, da k besedi (verstvu) se milost božja v srcu pridruži, on sam želi krščen biti, postane kristijan, kakoršnega ne najdeš vsjerod.

Jaz sem, kakor sem ti vže zgorej omenil, iz lastne skušnje prepričan, kako nastane iz pogana ali malikoveca naj iskrenejši pravoverni katoličan.

(Dalje prih.)

Avstrijski škofi in šolsko vprašanje.

Našim čitateljem je znano, da je bil lani naučni minister Gauč predložil gospodski zboruici postaven načrt, vsoled katerega bi se imela dosedanja šolska postava avstrijska v nekolikem premeniti. Ta načrt se je bil izročil v pretra posebni šolski komisiji, v katero so bili voljeni tudi trije škofi. V seji, katero je imela dotična komisija 12. marca, so trije zastopniki avstrijskega študentstva dali izjavo, da predloženi vladni načrt nikakor ne zadostuje terjatvam, katere stavijo katoličani do ljudske šole, ampak da se imajo šolske postave prenoviti in javna ljudska šola za katoliške otroke tako urečiti, kakor je primerno naukom katoliške vere. Naučni minister je po tej škofovski izjavi koj v tisti seji vrnal svoj načrt, ali liberalno časopisje je strastno padlo čez škofo in jim jelo očitati, kakor da bi oni hoteli državi odrekati vso moč in oblast na šolskem polju ter zmanjšati ljudsko omiko. Proti takim sumničujom in očitanjem so se hoteli škofi zavarovati in ob čdnem tudi poveda i v glavnih potezih, kako bi se morale po njihovem mnenju prenoviti šolske postave. V ta namen so izdali vsi avstrijski škofi skupen pastirski list, v katerem razložijo svoje namene in tržnje gledè ljudske šole. Tukaj ponatisnemo iz pastirskega lista one odstavke, v katerih razložijo škofi svoje nazore gledè prenovne šole in pa v katerih zavračajo ona sumničenja in očitanja. Dotični odstavki glase se tako le:

„Šola ima nalogo, starišem pomagati pri vzgoji otrok. Zato morajo stariši neprestano terjati, da se otroci v šoli izrejuje v njih, t. j. v katoliškem duhu, kakor se izrejuje v očetovi hiši. Otroke katoliških starišev mora tedaj tudi šola izrejevati katoliško.

Ne bomo tajili, ljubljeni v Gospodu, da je tudi državi dosti na tem ležeče, kako se mladina izreja, da ima tedaj tudi država svoje pravice do šole. Teh pravic nočemo tajiti ali krajšati; odločno pa oporekamo sumničanju, s katerim se črnijo naši nameni. Radi priznamo, da je pri sedanjih razmerah državna moč in oblast potrebna tudi na šolskem polju. Pa naj ima država še toliko pravic do šole, te pravice gotovo nima, da bi katoliške otroke izrejala v duhu, ki nasprotuje željam in dolžnostim katoliških starišev; s tako pravico se nikoli ne bo mogla izkazati in je ne more izvrševati, da bi ne žalila natorne pravice starišev.

Zlaj pa sodite sami, ljubljeni v Gospodu! Če je vzgoja otrok najprej le naša pravica, če kot katoliški stariši svojih otrok ne morete in ne smete drugače izrejevati, ko v katoliškem duhu; če en del svoje pravice in dolžnosti gledè odgoje vaših otrok prepuščate šoli, da ona zastopa vaše mesto: „kaj boste potem terjali od šole? Gotovo to, da se izrejuje vaši otroci v šoli po katoliški veri, da se jim razloži katoliška vera, in kako se po njej živi, misli in dela, na kratko, vi boste sami zahtevali katoliško odgojo. To pa smete tem bolj terjati, ker pošiljate svoje otroke v šole, za ktere morate po državnih postavah tudi vi plačevati.

Ne bilo bi prav in pravično, ko bi se vam reklo, da vam je na prosto voljo dano, napraviti si svoje privatne katoliške šole. Zakaj bi morali vi na dve strani za šole plačevati, ko vendar tega ne zmorete? Ali bi mar ne bilo bolj prav in pravično, ko bi morali tisti, ki hočejo brezversko šolo, sami plačevati za njo?

S svojo zahtevo zagovarjamo tedaj le vaše pravice. V vašem imenu, v imenu cerkve, ki ima oblast do otrok po sv. krstu, v svojem lastnem imenu, ki smo neumrjočim dušam postavljeni za pastirje, terjamo tedaj katoliško šolo. S tem spolnujemo le svojo najsvetejšo dolžnost, ki jo imamo do vas in vaših otrok po naročilu božjega Zveličarja: „Pojdite in učite vse narode... da bodo vse spolnovali, kar sem vam naročil“.

Mi terjamo katoliške šole, ne da bi se sklicevali na stare postave ali terjali novih podlag, ker mislimo, da jih smemo terjati tudi na temelju obstoječih postav. Sumničajo nas, da hočemo šolo postaviti zopet na stališče onih pretečenih časov, ko ni imela še teh pomočkov in te podpore, ko sedaj. Na to bomo najlažje odgovorili, ako povemo, kaj nas je k temu nagnilo, da smo to stvar sprožili. Vlada Nj. Veličanstva našega svetlega cesarja je sama za potrebno spoznala, državnemu zboru predložiti postavo, po kateri bi se šolska postava nekoliko prenovila, ker so jo storjene skušnje, sodbe veščakov in od mnogih strani izrečene želje k temu nagnile, da je začela premišljevat, ali bi ne kazalo, šolsko postavo pregledati in predeati. Ali ni tedaj vlada sama ponudila nam školom priložnost, da naj povemo svoje misli? Tudi mi imamo dvajsetletno skušnjo z novo šolo, tudi nam gre, se nam zdi, posvetovalna beseda, kedar je govor o pravno-verski odgoji, in vsaki dan poslušamo glasne in nujne želje naših vernikov, ki se strinjajo z našimi. Ali bi ne smeli mi pri taki priložnosti povedati svojih skušenj, svojih mislij, svojih in vaših želj? In če smo ponudeno priložnost porabili, ali se nam sme očitati, da brez potrebe duhove razburjamo?

Vj ste bili pri svojih shodih in prošnjah in tudi

lanski katoliški shod je bil pri svojih pogovorih in sklepih tega prepričanje, „da je polna in temeljita rešitev šolskega vprašanja mogoča le na postavnem potu“. Ta misel je vodila tudi nas. Mi se hočemo poslužiti le tiste pravice, ki je pristojna vsakemu državljanu; nastopiti hočemo tisto pot, ki nam je odkazana po postavi. Mi smo tedaj pregledali tiste spremembe šolskih postav, ki jih nasvetuje c. k. vlada, in videli smo, da ne odgovarjajo zadosti vsem skušnjam in sodbam veščakov, da se ne ujemajo z našimi in vašimi željami, zato smo spoznali za svojo dolžnost, nasvetovati take spremembe, da se ustrezno pravičnim zahtevam.

Ali je na tem kaj čudnoga? Ali so naši nasveti pretirani in brez mere, kakor se trdi? Kaj pa terjamo z vami vred. ljubljeni v Gospodu? Mi terjamo, naj se za katoliške otroke napravijo katoliške šole, na katerih naj učijo verni, katoliški učitelji, ki naj izrejuje otroke po naukih sv. vero. Šaj postava sama pravi, da je pravno-verska odgoja naloga šole. Če se dá tem besedam pravi pomen, ne povejo nič drugoga, kakor da mora šola na otroke uplivati v pravno-verskem duhu. Tu mora učitelj sam biti nraven in veren mož, da si mora pravno-versko odgojo otrok šteti v svojo dolžnost, in da morajo šolske kujige tako uravnane biti, da pomagajo pri pravno-verski odgoji otrok. Izrečno pravi tudi šolski red, ki je bil pridenjan šolski postavi, da velja kot vodilno načelo za pouk, da so posamični šolski predmeti med seboj v enotni zvezi. To hoče toliko reči, da mora tudi veronauk z drugimi učnimi predmeti ostati v tesni in neprestani zvezi, da se veronauku ne sme nasprotovati v ostalem pouku.

Ali je pa v resnici tako, kakor govori postava in šolski red? Pravo stanje naše sedanje šole hočemo le s kratkimi besedami popisati. Vera ni vodilna podlaga, ni vodilo za našo sedanjo ljudsko šolo, ampak le eden od mnogoštevilnih predmetov, in še zadosti učnih ur jej ni odkazanih. Drugi učni predmeti ne stojijo z vero v nobeni zvezi in se zamorejo žalibog včasih tako razkladati, da pravno-verske odgoje nikakor ne pospešujejo. Verska odgoja šolske mladine je skróčena na tako pičlo število verskih vaj, da v otroških srcih ne morejo obuditi topllega verskega čuta. Veronauk in verske vaje se ne propuščajo prostemu cerkvenemu vodstvu, ampak vrhovno vodstvo si jo pridržala posvetna oblast. Pri izbrazbi učiteljev nima cerkev skoraj nobene besede, in kedar se postavljajo v službe, nima ona nič govoriti, in tako se zgodi, da katoliške otroke včasih poučujejo in izrejuje ljudje, ki so katoliški veri tuji ali pa sovražni, tedaj tudi otrok ne morejo izrejevati v katoliškem duhu.

Lahko bi tu popis še nadaljevali, pa že to, kar smo rekli, popolnem zadostuje, da si zamoremo razjasniti, zakaj sedanje šole tako žalosten sud donesajo. Spoštovanje do cerkve, ljubezen do vere in do krščanskega življenja ginejo zmirom bolj; domišljavost in prevzetnost, lahkomišljenost in površnost, zaničevanje Božje in človeške oblasti se strašno množijo. Ali se smemo čuditi, ali smemo drug sad pričakovati, če sicer katehet vsaki teden dve uri otrokom v srce poklada Božjo besedo in strah Božji, če jih napeljuje h krščanskim čednostim, — ako se pa zamore v ostalih več ko dvajsetih urah na otroke tako uplivati, da se ne utrdijo v Božjem spoznanju in krščanskem življenju, ampak se — bodi si nameroma ali ne — v tem le begajo? Oj, ljubljeni v Gospodu, svoje notranje žalosti nad temi odnošaji ne moremo čisto odkrito povedati; nočemo vračati trdih besedij, ki od one strani padajo na nas in našo zvesto duhovščino; preveč spoštujemo vaše otroke, kakor da bi mogli v njihovih srcih spodkopati spoštovanje do njih učencikov. V tem pa ste nas menda razumeli, da katoliških starišem ne moremo poroki biti za to, da se njih otroci v sedanji šoli po katoliško izrejujejo, in tudi s tem vas ne moremo potolažiti, da smete v pogledu na svojo vest in na težko odgovornost pred Bogom mirno pošiljati otroke v to šolo.

Očitajo nam, da hočemo ljudsko omiko zmanjšati, veronauk razširiti na škodo drugih predmetov, da bi vedo in znanost med ljudstvom znižali. Na taka očitanja nam je lahko odgovarjati. Vi se motite, bomo odkrito zaklicali svojim protivnikom; le naredite otroke tako umne, premetene in učene, kolikor hočete in znate; toda storite jih tudi pobožne in verne, dobre in čednostne. Nočemo znižati njih omike in vednosti; česar se bojimo, je polovičarska omika brez verske podlage, ki jih dela le ošabne, domišljave, poželjive in nezadovoljue. Zato terjamo katoliško šolo, katera edina nam daje poročstvo, da bo mladini dala pravno-versko odgojo in jo storila sposobno svoje vednosti porabiti v lastno in tujo korist, za čas in večnost.

Politični razgled.

Odseki obeh delegacij prav pridno delujejo in bržkone bodo vže v tem tednu sè svojim delom pri kraji. Da gre delo tako hitro izpod rok, pride od tod, ker nobeden izmed ministrov

se svojim sestavljenim in predloženim proračunom ni našel posebnega nasprotstva od nikake strani. Kar se tiče še posebe ministra grofa Kalnoky-a in njegove zunanje politike, je omeniti, da sta dotična odseka obeh delegacij sprejela k prevdanku zunanjega ministerstva taki poročili, v katerih se odobruje dosedanja zunanja politika avstrijska, grofu Kalnoky-u pa se zaupanje izreče. Samo ko se je razpravljalo proračun vojnega ministerstva, sta delegata Chlumecky in Plener se pritoževala čez to, da zraven tega, ko vže tako minister vsako leto pride s kakimi izrednimi tirjatvami, tudi redni troški leto za letom večji postajajo, katerih davkoplačevalci skoraj ne morejo več zmoči; pri vsem tem je tudi vojni minister ob ozirni vender še nekoliko nejasni in negotovi politični položaj dobil privoljeno vse, kar je želel in zahteval. Ker je vojni minister ob ednem še naznanil, da se namerava število vojakov tudi v mirnem času pomnožiti, je to delegate neprijetno dregnilo ker s tem se bodo spet redni letni troški zdato zveksali; raznesla se je bila še celo vest, da bi po izreku ministra samo ti zadnji troški znašali nič manj kot 100 milijonov na leto; kaj takega minister vender ni izrekel, ker on sam je ono vznemirjajočo vest imenoval neresnično in brezzmiselno.

Zraven delegacij so posebno priprave za deželno zbornico volitve, ki zavzemajo vso političsko delovanje. Odbor slovenskega društva na Štajerskem je izdal v imenu shoda zaupnih mož oklic do slovenskih volilcev, v katerem nazvetuje in priporoča, da se v kmetijskih skupinah izvolijo v deželne poslance naslednji gospodje: V Brežicah Jožef Jerman; v Celji Mihael Vošnjak in dr. Jožef Serbec; v Ljutomeru dr. Ivan Dečko; v Mariboru dr. Franc Radaj in Franc Robič; v Ptujih dr. Franc Jurtela; v Slov. Gradci dr. Jožef Šuc. Izmed priporočenih kandidatov sta dr. Dečko in Robič nova, ker Kukovec in baron Gödel nista več hotela sprejeti kandidature, vsi drugi priporočanci pa so vže do zdaj zastopali svoje okraje.

Čehi na Moravskem so tudi izdali prav obširen volilni oklic in ob ednem določili in objavili imena kandidatov, med temi sta tudi minister baron Pražak in njegov sin. V tem oklicu se pred vsem sklicujejo na vspehe Čehov pri deželnozbornskih volitvah l. 1884, pri katerih so bili vsled složnega postopanja pridobili in Nemcem odvzeli 12 mandatov; če bodo složni morejo vse te mandate obdržati, pa si morda še katerega priboriti v mestni skupini. Oni obžalujejo, da se je takozvana srednja stranka velikega posestva letos spet zedinila z vstavoverci in da vsled tega kompromisa konservativno plemstvo niti zastopano ne bode v zboru in da morajo zato Čehi spet zkož šest let ostati v manjšini. Gledè na češko-nemško s pravo na Pemskem pa pravi oklic, da moravski Čehi z prijateljsko odkritosrčnostjo želè, da bi bile te poravnave začetek vsega dobrega za pemsko kraljestvo in podlaga srečnejše prihodnosti za češko ljudstvo na Pemskem. Videti je iz tega oklica, da Čehi na Moravskem drugače sodijo o spravi, kakor naši slovenski „mladi“.

Mladochi so bili 13. t. m. sklicali v Pragi shod, katerega se je vdeležilo kakih 600 oseb. Pri shodu navzoči so sprejeli resolucijo, vsled katere bi morali vsi Staročehi odložiti svoje mandate in se podvreči novi volitvi, da bi potem dež. zbor, ki se jeseni spet snide, ne vezale več dunajske poravnave. Pri tej priliki so dr. Riegra in druge staročehske zaupne može, kateri so se vdeležili dunajskih konferenc, proglasili kot izdajice naroda. — Kam vender človeka strast pripelje?

Nemška vlada je tudi predložila državnemu zboru postavni načrt, vsled katerega bi se število nemške vojne tudi v mirnem času pomnožilo za 18.000 mož; predlog se je izročil v

pretres posebni komisiji, ki ga je po dolgih razpravah tudi z večino glasov sprejela. Ako postavo, kar menda ni dvomiti, sprejme tudi zbornica, bode štela nemška vojna v mirnem času 486.983 mož.

Konservativna stranka v Belgiji je pri volitvah v zbornico sijajno zmagala, in s tem ji je večina v zbornici zagotovljena. Konservativci se naj bolj vesele zmagi v mestu Gent. To mesto voli več poslancev v zbornico, a ta pot se je imel voliti le eden in ta je dobil 500 glasov več, kot njegov protikandidat. — Zadnji čas se je začela v Belgiji tudi agitacija za vpepljavo splošnega volilnega reda.

Ruski car je francoskega ministra za notranje zadeve, Constans-a, visoko odlikoval, podelivši mu veliki Kordon Aninega reda. Car se je hotel s tem hvaležnega izkazati, ker so pred kratkim, kakor smo o svojem času poročali, v Parizu zasačili in zaprli nekaj ruskih nihilistov. — Tudi v Petrogradu so prišli, kakor poročajo listi, na sled zelo nevarni nihilistični zaroti; nihilisti so nameravali podkopati carjevo zimsko palačo v Gačini in jo z dinamitom razrušiti; vsled tega je car neki zelo pobit.

Kralj Milan se hoče spet povrniti na Srbsko in stalno stanovati v Belgradu. — Bolgarska ministra Stransky in Salabašev sta ne toliko iz političnih, kakor bolj iz osebnih razlogov izstopila iz ministerstva; princ Ferdinand se njima v posebnem pismu zahvaljuje na vspešnem in požrtvovalnem delovanju v prid Bolgarije.

Domače in razne vesti.

Više duhovne rede podelijo prevz. kneznadškof 22. in 24. t. m. četrtletnikom svoje, tržaško-koperske in porečko-puljske škofije, skupej čez 20, in sicer prih. nedeljo jim podelè subdiakon, sv. Ivana dan diakonat. Obakrat veršilo se bode sv. opravilo v stolni cerkvi ob 7. s jutraj. Dan posvečevanja v mašnike ni še določen, najbrže bo v nedeljo 6. julija.

Imenovanja. Finančni minister je imenoval dr. Tita Premuda in Arturja Knipfer-ja višjima finančnima nadzornikoma in komisarja Antona Tomasini-a finančnim nadzornikom v okrožji finančnega vodstva v Trstu.

Huda ura. V saboto popoldan je toča hudo klestila po Grgarji, Ravnici in Kronbergu; pa tudi v Št. Andrežu, Podgori, Ločniku in Moši je napravila veliko škodo.

Tombola v Gorici bo v praznik sv. Petra 29. t. m. ob 6¼, zvečer na Travniku v prid zapuščenih otrok; dobitki so navadni in sicer za cinkvino 100 gl., tombolo 200 gl.

Razpis službe. V tukajšnji knezo-nadškofijski pisarnici razpisana je do 15. prihodnjega meseca julija služba uadnega sluga. Letna plača znaša 200 gl., razun stalne plače da se mu še kaka nagrada.

Stari papirnati goldinarji, izdani 1. januarja 1882, se bodo sprejemali pri deželnih blagajnicah in javnih uradih le še do 30. junija in pridejo s tem dnem ob veljavo; kdor ima takih goldinarjev še kaj, naj jih da iz rok, ker sicer ima človek zaradi njih poznejše sitnosti, ko jih sprejema potem nekaj časa le še osrednja državna blagajnica na Dunaji.

Na tuk. c. kr. gimnaziji bodo vzprejemni izpiti za prvi razred 11. in 12. julija od 9 — 11 predpoldne. Začetkom prih. šolskega leta so tudi vzprejemni izpiti, ali oni učenci, kateri se oglašè k prvemu izpitu, a ga ne dostanejo, ne morejo ponavljati izkušnje začetkom šolskega leta.

Šolnina na srednjih šolah. Na srednjih šolah morali so dosedaj vsi dijaki, kateri so pristopili v prvi gimnazijski razred plačati šolnino, katera je pa precej visoka. Naučno ministerstvo pa je izdalo odlok, ki pravi: Če pokaže deček tekom prvih dveh mesecev zmožnost in lepo vedenje, da se bode mogel izkazati v semestralnem apričevalu z dobrim vsehom ali saj z zadovoljno marljivoostjo in uravnim vedenjem, mora biti oproščen šolnine vže v prvem semestru.

Dopolnitna volitev v deželni zbor goriški. Pod tem naslovom je prišla „Tržaška Edipost“ v št. 47 dopis iz Gorice, ki se peča z dopolnitveno volitvijo v deželni zbor goriški na Tolminskem, katera se ima, kakor se zdi, v kratkem vršiti. Ko bi do-

broznani dopisnik goriški, o katerem se govori, da je še pred malo časom zatrjeval da se ni vtikal in tudi obljuboval, da se ne bode vtikal v politiko, priporočeval svojega ljubljence za kandidata, naj bi bilo; kedo mu to brani; ali dopisnik je spet padel v svoj stari greh ter po svoji stari navadi spet spravlja osebnosti na dan, maha prav robato po nekaterih njemu neljubih osebah, katerih sicer ne imenuje po imenu ali katero lahko vgame vsak, ki pozna naše goriške razmere. Na napačne na dotične osebe nam ni odgovarjati, ali nekaj popravka dopisa potrebuje. Dopisnik piše da si nekateri „no dajo miru, napenjajo se na vse kriplje, da bi velezaslužnemu možu (dr. Gregorčiču) izpodkopali zaupanje pri ljudstvu in na višjih mestih in kakor vse kaže, vrinili so se celo v milost tolminskega političnega glavarja, tako da on po eni strani, oni po drugi stikajo po kandidatu, s katerim bi izpodrinili dosedanjega javstvenega poslanca“. Dopisniku le toliko povemo, da si je le sam napravil strašilo. Kakor je nam znano in menimo, da smo bolje podučeni, kakor pa dopisnik — vse one osebe, na katere on meri, niti koraka niso storile v zadevi tolminske volitve, nobenega kandidata ne priporočale, tudi nobenemu ne izpodkopavale zaupanja, marveč one prepustijo in tudi hočejo prepustiti dopisnikovi stranki vso agitacijo, dobro vedo da izvolitev na Tolminskem ne bode spremenila niti sedanjega političnega položaja na Goriškem sploh in tudi ne razmer v deželnem zboru in odboru goriškem.

Porotne obravnave se bodo začele pri tukajšnji okrožni sodnji 23. junija in se nadaljevale naslednje dni. Med drugimi prideta pred porotnike Peter Valentinič iz Podbrda zaradi uboja in Franco Rojc iz Spodnjih Novakov zaradi vdeležbe pri ponarejanju denara in tatvine.

Kolera se je prikazala na Španjskem vže hudo razenja in terja svoje žrtve. Kakor brzojav iz Madrida 16. t. m. naznanja, je v okolici mesta Valencija 12 oseb za kolero zbolelo in od teh pet umrlo. Ministerstvo je koj sklicalo združen svet, da vkrone potrebne naredbe; minister je v souatu storil izrekel, da ni še dokazano, da bi bila alijska kolera. V mestu Puebla de Rugat je od 5 do 15 junija od 120 zbolelih oseb umrlo 52; večina prebivalstva tega mesta je izbežala in tudi župan sam jo je pobegnil.

Sviloprejkje so se letos na Goriškem le srednje dobro obneslo; radi perja so bili vbogi ljudje v veliki zadregi. Murbe so bile vsled hudo zime le malo pognale, sviloprejkje pa so imeli več kakor so jih mogli roditi s svojim perjem. Vsled tega je bilo splošno pomanjkanje perja in njegova cena nezastlano visoka, nekatere dni celo po gl. 12 kvintal. Galeta ima pa precej viako ceno skoro po 2. gl. Kilo ako je lepa. Sliši se, da se naj bolje prodaja galota v Korminu; kdor je ima več, spleča se mu, da gre ž njo v Kormin.

C. kr. namestništvo v Trstu naznanja, da je živinska bolezen „epizootia“ na Goriškem popolnoma ponehala in da se smejo spet imeti živinski sejmi.

Vodstvo južne železnice je znižalo vozni-no za 50/0 vsake reči, katero se rabi v pobijanje peronospor. Kdor hoče, da se mu zniža ta vozniina mora imeti spričevalo, da bode res blago rabil proti peronospori.

Upravno sodišče na Dunaji imelo je pred kratkim znamenito obravnavo. Nekemu H. Polla iz Pulja rodil se je l. 1835 sin, katerega pa ni pustil krstiti že več let. Okr. glavarstvo zapovedalo mu je l. 1838, da mora dati krstiti otroka, na kar sta H. Polla in njegova žena rajše zapustila katoliško vero ter se oglasila za brezverce. H. Polla hotel je, da bi se smatral tudi njegov mali sin za brezverca, kar je pa naučno ministerstvo zabranilo, ker se je sin rodil za časa, ko so bili stariši še v katoliški cerkvi. Polla obrnil se je do upravnega sodišča, katero je pa tudi njegov poziv 11. t. m. zavrglo.

Tisočletnico obstanka kraljestva sv. Štefana bodo praznovali Madjari, za kar delajo vže velike priprave.

Na celem svetu živi sedaj okolu 1516 milijonov ljudi, 6 milijonov več nego leta 1888. Najmanj se je pomnožilo prebivalstvo na Francoskem, katero je navladala začetkom sedanjega stoletja edina Rusija; sedaj je pa že za Angležkem, in v kratkem bode zavzemalo Francosko šesto vrsto v primeri z drugimi državami.

Statistika odvetnikov. V Avstriji je bilo pričetkom l. 1890. skupaj 3007 odvetnikov ali advokatov in sicer: Na Niže Avstrijskem 837, na Gorenje Avstrijskem 79, Solnograškem 120, Češkem 761, Moravskem 260, Slezkem 60, Štajerskem 155, Koroškem 30, Kranjskem 21, Tirolskem 46, Predariskem 14, Tržaškem 95, Goriškem 31, v Galiciji 344, v Bukovini 63, v Dalmaciji 58.

V seji C. k. centralne komisije za ohranitev zgodovinskih spominkov na Dunaji 2. maja je naznanil minister za uk in bogočastje v novič potrjene konservatorje; med temi sta za Goriško potrjena grof Franc Coronini in dr. Pavel Bizzarro.

Proti nepostavnemu pobiranju miloščin. Po Ogrskem pobirale so miloščino osebe, ki so se vedle kot duhovniki in redovniki iz Kaldeje v Aziji, ter so zatrjevale, da pobirajo za cerkvene potrebe. — Primas ogrski Kardinal Simor izdal je vsled tega okrožnico, v kateri velewa, da cerkveni predstojniki nimajo dati takim osebam dovoljenja, da bi maševali ako nimajo potrdila od svojega škofa, da so res duhovni in da niso pod kako cerkveno kaznijo; miloščine pobirati pa nimajo nikakor dovoliti, ako dotični pobiralec nimajo v to posebnega dovoljenja od „propagande“ v Rimu. Ako zasadijo enake osebe pri takem prestopku, naj jim denar poberejo in odpošljejo škofiškemu uradu, da ga on pošlje „propagandi“ v Rim.

Ganz seid. bedruckte Foulards fl. 1.20 bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 350 versch. Dessins) — vora roben- u. stückweise porto- und zollfrei in's Haus des Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

VINSKE IN SADNE STISKALNICE

najnovejše sestave prav pripravne in za 20% bolj močne kot druge.

NA DERŽAVNI SADNI RAZSTAVI NA DUNAJU

meseca oktobra 1888 kot najboljšje spoznane in s *Pervim darilom* obdarovane.

MLINE za grozdje in sadje

izgotovljajo in prodajajo

Ph. Mayfahrt et Co.

Fabriken landwirthschaftlicher u. Weinbau-Maschinen-Eisengiesserei und Dampfhammerwerk

Dunaj II, Frankfurt a. M. u. Berlin N.

KATALOGI in usako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

— Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo. —

Odlikovanje z svetovnih razstav:

v Londonu 1862, Parizu 1867, na Dunaji 1873 in spet v Parizu 1. 1878.

Prodaja klavirjev s plačilom na obroke.

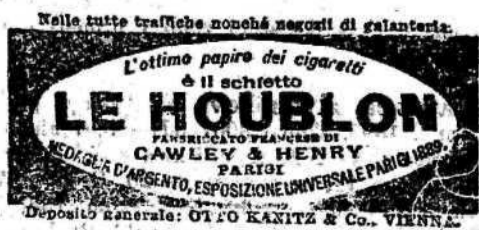
Klavirji za koncerte in za dom, kakor tudi pianini iz slavno znane firme: Gottfried Cramer, Wilh. Mayer na Dunaji prodajajo se po 360 gl., 400 gl., 450 gl., 500 gl., 550 gl., 600 gl. in 650 gl.

Klavirji drugih firm po 280-350 gl.; pianini drugih firm od 350-600 gl.

Dobijo se vedno v

A. Thierfelder-jevi

prodajalnici in posojilnici klavirjev na Dunaji, VII, Burggasse 71.

„Unio catholica“

vzajemni zavod za zavarovanje škod na Dunaji, I., Bäckerstrasse 14.
knuceljski vladni ministerake naredbe z dnem 28. februarja 1889.

Zavod zavaruje:

Premakljive in nepremakljive premoženje proti škodi po požaru, strelu in eksploziji — za taka zavarovanja jamčejo solidarno prvi vzajemni zavarovalni zavodi, kateri so člani razdelilnega društva vzajemnih zavarovalnic. Vsled zveze z vzajemnimi zavarovalnimi zavodi znanega „UNIO“ zavarovanja v največji vrednosti sklepa in daje na podlagi te zveze svojim zavarovaneem največjo varnost. Vsakoletni prebitok razdeli se bole med zavarovance.

Zavod vpeljal je tudi novo, doslej še ne poznato stroko zavarovanja, namreč:

Zavarovanje cerkvenih zvonov proti prelomu ali razpoka. V to stroko spadajo one škode, katere niso posledki požara, temveč ki nastanejo vsled drugih katerikoli slučajev. K vdeležbi v tej zavarovalni stroki vabijo se vsi prečastiti cerkveni predstojniki.

Tudi posreduje zavod pri prvih vzajemnih zavarovalnicah

Zavarovanje na življenje in proti nezgodam.

Vprašanja glede zavarovanj blagovolijo naj se podpisaneemu glavnemu zastopu ali pa okrajnim gospodom zastopnikom dopisovati.

Zastopništva po doželi oddajamo zaupnim osebam, katere se naj pisмено ali ustno pri podpisaneem glavnem zastopu oglašé. Za Gorico imenovali smo gospoda M. Korsiča našim zastopnikom.

Ljubljana, meseca februarja 1890.

Glavni zastop zavoda „UNIO CATHOLICA“ v Ljubljani za Kranjsko, Spodnje-Stajarsko in Primorsko.
JOSIP PROSENC.

V samih osmih letih po iznajdbi na stotine priznanj pridobila si je: Rih. Gaertner-jeva tekoča francoska likavna mast za čevlje.

V eni minuti svetijo se čevlji kot zrcalo, ne da bi jih krtačil.

Pomažejo se čevlji samo s to mastjo in v trenutku postanejo in ostanejo tudi črni in svetli saj za 8 dni. Mokrota jej nič ne škodi, da ta mast zabrani cold, da se čevlji tako lahko ne premočijo. Priporoča se posebno vseh duhovščini, p. n. oficirjem, oskrbnikom, logarjem in sploh vsakemu. Pri c. in kr. vojakih je že davno v navali. — Tudi konjska oprava čisti se lepo s tem mazilom.

Pošilja se prosto poš.: 2 skl. za 1.30, 6 skl. za 3 in 12 skl. za 4.80.

Kemična tovarna RIH. GAERTNER, c. in kr. vojni oskerbovalec, Wien, Giselastrasse 4.

Prodaja se pri večih kupcih, usnarjih in čevljarjih. V Gorici ima zalogo: EMILIO GENTILI, Via Signori.

Izdaten, stalen, postransk dohodek si lahko prislužijo sposobne in zanesljive osebe (dosluženi žendarmom se daje prednost), ki pridejo večkrat z občinstvom v dotiko.

Poprašnje se:

„G. S. 1890,“ Graz postlagernd.

Hilarianska tiskarna izveršuje vizitnice na močnem papirju Bristol od 80 kr. naprej.

Št. 974.

Razpis učiteljske službe.

Na slovenski osnovni šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakopu v Trstu razpisuje se

III. učiteljsko mesto

z letno plačo pet (500) sto forintov.

Služba je nastopiti že v začetku letošnjega šolskega leta.

Podpisano vodstvo sprejema prošnje s potrebnimi spridevali do 20. junija t. l.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani 1. junija 1890.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Teodor Slabanja

rebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priporoča se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih pesod in orodja najnovejše oblike, kot: monstrane, kelihev itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posreabri. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

A. MAZZOLI

LASTNIK

DROGERIJ V VIA DEI SIGNORI IN VIA GIARDINO V GORICI

ima veliko zalogo

bakrenega vitrijola

iz znane tovarne kemičnih izdelkov v Aussig na Pemskem. Merodajni vinorejci priznali so, da je ta bakreni vitrijol boljši kakor vsak drugi.

V zalogi dobi se tudi Cement Portland prvo vrste, iz slavnoznanе tovarne gg. Egger in Lüthi v Kufstein; kakor tudi rimski Cement (Calce idraulica) iz Weissenbach. Ti dve vrsti „Cementa“ odlikujeta se od vseh drugih, ki so sedaj v prometu.

Nadalje preskerbljen je s Carbolineum t. j. tekočino, ki je izvrstno preservativno sredstvo proti mokroti, červovini in guj toli lesu; zlasti priporoča se za reči, ki so izpostavljeni vremenskim nezgodam ali pa ki so pod vodo.

Ta „Carbolineum“ rabi se tudi z najboljšim vspehom proti nekaterim mercesom, ki posebno sadnim drevesom veliko škodo delajo.

Vedno dobivajo se tudi raznovrstne oljnatе in snbe barve, kakor tudi čopiči.

Cene so primerne in ni bati se nobenega tekmovanja.

C. kr. priv. zavarovalno društvo

„Avstrijski Feniks na Dunaji“

ustanovljeno leta 1860.

Naznanja slavnemu občinstvu da sprejema zavarovanja proti toči.

Glavni zastop v Gorici

Nunska ulica št. 3.